

INTRODUCCIÓ:

Les espècies exòtiques posen en risc la biodiversitat i funcionalitat dels ecosistemes, ocasionant la destrucció de l'hàbitat; tenint conseqüències directes sobre interessos econòmics i culturals humans⁽¹⁾.

La cotorra argentina o cotorreta de pit gris ocasiona greus problemes en agricultura i medi urbà. Conèixer les mesures per gestionar-la, permet tenir una visió àmplia de les diferents possibilitats de com actuar.

Objectius:

- 1. Recopilar la metodologia actual per facilitar l'elecció de la més adient.
- 2. Conèixer les característiques de l'espècie.
- 3. Saber la problemàtica que ocasiona.
- 4. Mètodes de gestió utilitzats.

CARACTERÍSTIQUES DE L'ESPÈCIE:

Descripció:

- *Myiopsitta monachus* (Boddaert, 1789).
- Ordre: Psittaciformes; Família: Psittacidae.
- 4 subespècies (*monachus*, *cotorra*, *calita* i *luchsi*).
- Longitud: 28-30 cm; Pes: 90-140g⁽²⁾; Color: Verd brillant amb front, galtes, gola i pit gris. Sense dimorfisme sexual⁽³⁾; Longevitat: 3-10 anys⁽²⁾.
- Origen: Amèrica del Sud, regions temperades⁽⁴⁾ i subtropicals⁽³⁾.
- Inclosa al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores.

Fig.4 Niu comunitari. Font: imgkid.com

Comportament:

- Espècie gregària diürna⁽²⁾.
- Aparellament monògam de per vida.
- Comunicació vocal (11 vocalitzacions en adults i 2 en pollets i juvenils)⁽³⁾.
- Desplaçament en grup en recerca d'aliment.
- Depredació puntual: rates, berrat pescaire i falcons (6% dieta).

Alimentació:

- Dieta essencialment granívora amb flexibilitat (fruita, menjar ofert per humans i insectes)⁽⁵⁾.
- Densitat i distribució relacionada amb disponibilitat de recursos tròfics⁽⁶⁾.
- A l'hivern, malgrat no disposar de cultius, obté aliment que li permet superar l'època hivernal⁽³⁾.
- Dieta de pollets similar als adults.

Niu:

- Únic psitaciforme que no fa nius en cavitats, sinó nius de branques d'aspecte globular⁽⁷⁾ a alçada >5m.
- Nius comunitaris amb diferents cambres internes, utilitzats durant tot l'any (Fig.4).
- Poden compartir niu amb altres espècies⁽³⁾ i són aprofitats un cop abandonats⁽⁷⁾.
- Necessària presència d'arbres en la seva distribució.
- Influència humana en ubicació i substrats del niu.
- Gran varietat d'aquests (no és factor limitant).
- Selectivitat d'hàbitat en estadis inicials de colonització⁽⁸⁾.

Reproducció:

- Període pre-reproductiu (tardor i hivern): recerca de parella i construcció niu; i període reproductiu (primavera i estiu): realitzen postes (4-8 ous, 26 dies d'incubació) i naixement asincrònic de pollets⁽²⁾ (Fig.5).
- Es reproduïxen a partir del segon any de vida.
- *Home range* petit.

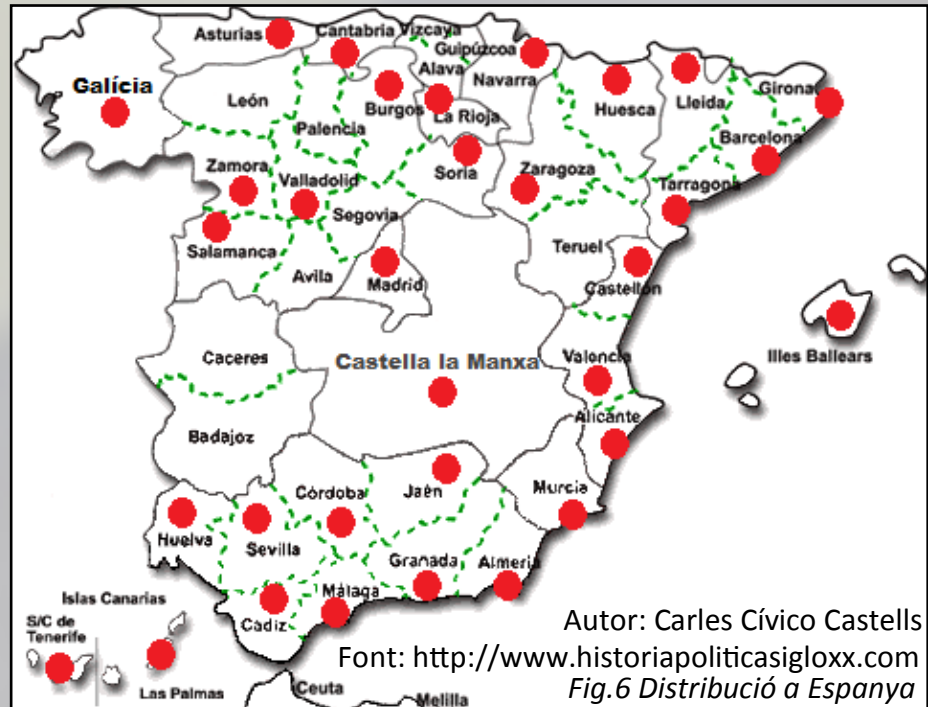
Maximitzar l'èxit de cria⁽³⁾

Creixement poblacional i distribució:

- Creixement exponencial, duplicant la població cada 9 anys⁽⁸⁾.
- Àmplia distribució (Fig.6) degut al comerç com a mascota⁽⁴⁾.
- Fred i alçada de muntanya limita la seva distribució.

Fig.5 Naixement asincrònic. Font: U.A.F, 2008

Autor: Carles Cívico Castells
Font: http://www.historiapoliticasigloxx.com
Fig.6 Distribució a Espanya

MÈTODES DE GESTIÓ:

Mesures actives:

Físiques:

- Actuar sobre nius en primeres etapes de construcció⁽¹¹⁾.
- Retirar els nius, a la nit per minimitzar impacte, prioritzant sobre nius solitaris perquè es concentrin⁽²⁾ i en època reproductiva, per reduir la fertilitat⁽⁸⁾.
- Parafina o perforar els ous (Fig.7), sense retirar-los i deixant un poll recent nascut per evitar postes de reposició⁽²⁾.

Fig.7 Mètode de perforar els ous.
Autor: Àngel de Castro/ Font: elperiodicadearagon.com

Fig. 8 Trampa de xarxa de canó, utilitzat a BCN. Font: Ag. Salut Pública BCN

- Caçar en àrees rurals⁽¹²⁾, designant "zones de seguretat".
- Realitzar captures (trampes gàbia, xarxa de canó (Fig.8) i trampes embut en nius).

Químiques:

- "Mètode del greix" (greix de liti amb carbofuran 43,6%) sobre entrades del niu (Fig.9).
- Anti-conceptius i quimio-esterilitzants per impedir producció d'ous i disminuir la fertilitat^(10,12).

Biològiques:

- Modificar hàbitat (aliment i substrat per nidificar)⁽¹⁰⁾.
- Falconeria, utilitzant falcó pelegrí (Fig.10).
- Beneficiar depredadors naturals, per regular població de manera natural.
- Dieta amb 1% de colesterol, per induir aterosclerosi.

Fig. 10 Falcó pelegrí, com depredador.
Font: flickr.com

Mesures preventives:

Generals:

- Vigilància per detectar i eradicar abans que causi problemes⁽⁴⁾.
- Campanyes de conscienciació i educació ciutadana⁽⁸⁾.

Cultius⁽¹⁰⁾:

- Mesures agronòmiques.
- Repel·lents (visuals (Fig.11), auditius, químics, físics i humans).
- Compensacions econòmiques (públiques) i assegurances (privades) per danys.

Fig. 11 Repel·lent visual usat en cultius. Font: precialandia.com

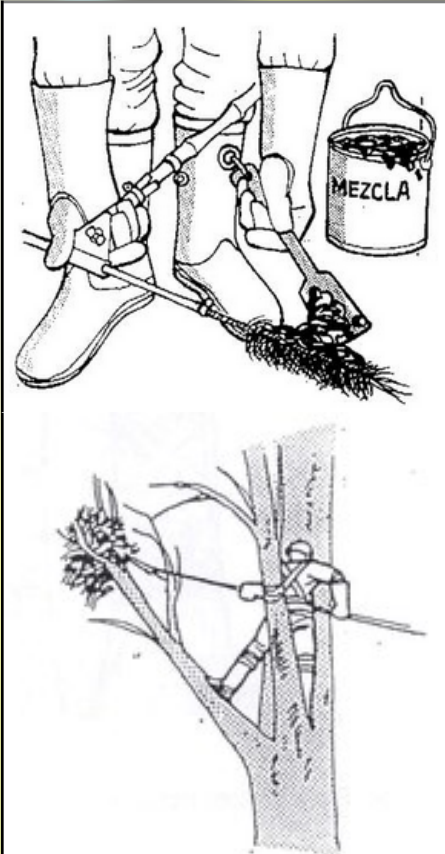

Fig.9 "Mètode del greix" utilitzat a Uruguai per combatre la plaga de cotorra argentina.
Font: chasque.net

Estudis previs:

Entorn:

- Analitzar característiques de l'hàbitat i factors específics per dissenyar estratègies de gestió i reduir impactes futurs.

Població:

- Control (Fig.12) i censos de la població.
- Conèixer trets ecològics, demogràfics i de comportament⁽⁶⁾.

Problemes:

- Enquestes als ciutadans, per veure el grau de conscienciació dels problemes.
- Estudis epidemiològics (Fig.13).

Fig.12 Cotorra amb anella de control poblacional.
Font: avescatalanas.blogspot.com (modificat)

Fig.13 Estudis de sensibilització realitzats per Anecpla.
Font: anecpla.com

CONCLUSIONS:

- Actualment existeixen mètodes de gestió, però no hi ha percepció del problema ni necessitat d'actuar, malgrat l'existència de legislacions que permeten fer-ho.
- Cal generar la voluntat d'actuar, trobant raons econòmiques o de salut que justifiquin la necessitat, i conscienciar als ciutadans dels problemes. Un cop existeixi, cal realitzar investigacions que permetin dissenyar nous mètodes i posar-los en pràctica, per reduir la població.
- Els mètodes actuals no redueixen la població, realitzar una gestió combinada permetria actuar a diferents nivells del problema i una major eficiència.
- Cal tenir en compte que potser s'ha trigat massa a actuar, ja que després de 40 anys continua augmentant la població, per tant l'eradicació ja no és factible.